Cennette terakki var mıdır?

Malatya'dan Erkan Akgül: "Marifetullah'ta terakkî Cennette de devam edecek mi?"

Mârifetullah, Allah'ı bilmek, Allah'ı tanımak, Allah'ı bilme yolu demektir. Dünyaya geliş gayemiz Allah'ı bilmek, Allah'ın sevdiği güzel ahlâk ile ahlâklanmak ve Allah'ı bilmekte terakkî etmek, yani yükselmektir. Nitekim Cenâb-ı Hak: "Ben cinleri ve insanları ancak Bana ibâdet etsinler diye yarattım" buyuruyor.

Terakkî imanla, ibadetle ve imtihanla elde edilir. İman, ibadet ve imtihan yeri ise dünyadır.
Bir öğrencinin iyi not alıp yükselmesi de, kırık not alıp düşmesi de öğretmenlerinin derslerine girip durduğu, eğitimin verildiği, öğrencinin imtihanlara tabi tutulduğu öğretim dönemi içinde olur. Öğretim dönemi kapandıktan sonra, karneler dağıtıldıktan sonra, öğretmenleri tatile çıktıktan sonra bir öğrenci yüksek not almak istese, karnesini, diplomasını veya derecesini yükseltmek istese, artık buna imkân bulamaz. Öğretmenin olmadığı, eğitimin yapılmadığı, imtihanların açılmadığı tatil döneminde artık derecesini yükseltemez. Hangi derecede karne veya diploma almışsa, artık o onun başarı derecesidir.

Marifette terakkî yurdu cennet değil, dünyadır. Çünkü peygamberlerin gönderildiği, vahyin gelip durduğu iman ve imtihan yeri cennet değil, dünyadır. "Cennetten daha güzel, hurilerinden daha lâtif, selsebilinden daha tatlı olan"1 Kur'ân'ın indirildiği yer, cennet değil, dünyadır. Allah'ın insanları defalarca tövbeye çağırdığı, gece gündüz tövbe edeni bağışlayacağını bildirdiği yer, cennet değil, dünyadır.

Cennette zaten—tabir caizse—beş duyumuzla Allah'ın varlığını bilme imkânımız olacaktır. Hatta orada—dünyada kazandığımız dereceye göre—duygularımız ve kabiliyetlerimiz daha fazla inkişaf ve terakkî etmiş şekilde bulunacaktır. Bu bize sonsuz huzur verir, saadet verir, sevinç verir, marifet verir. Bu tamam.

Fakat marifette terakkî apayrı bir olgudur. Dünyada yaşayıp geçtikten sonra, bunu Cennetten beklemeye hakkımız olabilir mi? Çünkü terakki için imtihan şarttır. Cennet ise imtihan yurdu değildir. Terakkide çaba vardır, gayret vardır, niyet vardır, bedel vardır. Bunlar için biçilmiş kaftan ise dünyadır. Çünkü esasen, bu açıdan, dünya mü'minin terakkisi için yaratılmıştır. Dünyada bu fırsatı kaçırıp da makbul bir şeyler yapamayanların, yarın ahirette, derece elde etmek için dünyaya dönmek

isteyeceklerini Kur’ân bildiriyor.2

Cennette kişi dünyadan getirdiği derecesi ile bulunacaktır. Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin “Cennette kişi sevdiği ile beraber olacaktır” hadisinde verdiği bahçe misalinden de bunu anlamamız mümkündür. Bahçeye giren bir kör, bir sağır ile bir güzel zevk sahibi insan aynı sofrada beraber yemek yiyebiliyorlar. Birlikte sohbet edebiliyorlar. Fakat bahçeden her birisi kendi konumuna göre, kendi zevk derecesine göre zevk alıyor. Ve bu konum değişmiyor. Çünkü herkes konumunu, derecesini, makamını, mertebesini dünyadan getiriyor.3

Şöyle de düşünelim: Eğer Cennette terakkî olsaydı tembel insan dünyada terakkî için çaba göstermezdi. Çünkü dünyada terakkî bedel istiyor, alın teri istiyor, emek istiyor. Bu da insanı yoruyor, yıpratıyor, hırpalıyor. Tembel insan dünyada yorulmaktansa, ‘Cennete bir kapağı atayım da, nasıl olsa orada terakkî var’ der ve iyi insan olmaya bile çalışmazdı. Oysa dünyaya gelmekten murad, terakkîyi dünyada elde etmektir. Bunu Peygamber Efendimiz (asm) şu hadislerinde de mânen bildiriyorlar: “Allah Teâlâ altmış yıla ulaşasıya kadar ecelini geciktirdiği kimseye (neden terakkî etmediği hususunda makbul görülecek) bir özür bırakmamıştır.”4

Bir diğer husus: Cennette sevindireceğin bir fakir yok, iyilik yapacağın bir muhtaç yok, karnını doyuracağın bir aç yok, su vereceğin bir susuz yok, elinden tutacağın bir yaşlı yokâ€¦ Ne ile terakkî edeceksin? Bunların hepsi dünyada vardı ve dünyada kaldı. Eğer dünyada bu fırsatları değerlendirmiş isen ne âlâ! Cennette—tabir caiz ise—senin de, insanların da bir eli yağda, bir eli balda olacak. Kimsenin sana ihtiyacı olmayacak! Öte yandan, bir elin yağda, bir elin balda olduğun makama zaten terakkî ile gelmişsin. Ve gelebileceğin noktaya, istidadının kaldırdığı noktaya gelmişsin.

Ölümle tedennî bittiği gibi, terakkî de bitiyor. Mahşerle de bu, tescillenmiş oluyor. Peygamber Efendimizin (asm) ifadesiyle, “Kul ne hal üzere ölürse, Allah onu artık o hal üzere diriltiyor”5 Sadaka-i cariye gibi mü’mine sevap akıtan musluklar hariç sevap defteri ölümle kapanıyor. Sadaka-i cariye muslukları ise zaten Cennet ile değil, dünya ile bağlantılı musluklardır. Fakir fukara dünyada vardır; Cennette yoktur. Cennet değil, dünya sevap kazanma imkânları ile lebalep doludur. Her bir sevap, bir terakkî basamağı hükmündedir.

En iyisi biz; Allah’tan Cenneti isteyelim, Cennete girebilecek amel yapmaya da gayret edelim. Allah’ın rızasını kazanmaya çaba gösterelim. Allah’ın zulmetmeyeceğinden de emin olalım. Gerisini Allah’ın takdirine, keremine ve lütfuna bırakalım. Eğer biz Cennette yükselmek istersek, Allah’ın bizi—yine dünya amelimizle orantılı olarak—yükselteceğini umalım. Bunda da bir sakınca yok. Fakat

yeter ki, dünyada yaşadığımız sürece, Cennette yüksek dereceler elde etmek istediğimizi aklımızın köşesinden çıkarmayalım. Ve hep bunu gözeterek ve umarak yaşayalım!

Dipnotlar:

1- Sözler, s. 807.
2- Araf Sûresi: 53.
3- Sözler, s. 812.
4- Riyazu’s-Salihin, 115.
5- Camiü’s-Sağir, 3/392.